

Pélé Yoets

'Holé - Het

חולה יש בו שתי אזהרות, אזהרת אחרים עליו ואזהרתו על עצמו. אזהרת אחרים עליו, לבקרו, כי ידוע שהיא מצוה רבה שאוכל פרות בעולם הזה והקרן קימת לעולם הבא. וידוע שעקר הבקור הוא כדי לבקש רחמים עליו (שבת יב ב). וכבר אני עני סדרתי תפלה (וסמכתיה בבית תפלותי). ולפחות כל אדם יוכל לצאת ידי חובה כאשר יאמר לו כשנפטר ממנו המקום ירפאך רפואה שלמה בתוך חולי עמו ישראל. ואם איש עני הוא, עקר מצות הבקור כדי שיראה את חסרונו מה הוא צריך, וישתדל לסעדו ולתמכו ברפואות ובכל צרכו מידו או יהיה מעשה את אחרים. ואשריהם ישראל שבכל עיר ועיר, מדינה ומדינה, מחזיקים במצוה זו, ויש להם חברה קדושה של גמילות חסדים ועושים חסד עם החולים ועם המתים, ואם הם עניים, נותנים להם מתנת חנם די מחסורם, זכאה חולקהון (זהר א קל ב):

אבל מצות בקור חולים היא רפוייה, ואם יש עשיר חש בראשו ואינו יוצא לשוק תכף רבים נכנסים אצלו, אבל אם יחלה איש עני אין דורש ואין מבקש לידע שלומו ומה יעשה בו, שלפי גדל המצוה היצר הרע מתגבר על האדם למען יאבד טובה הרבה, כי מלבד גוף המצוה נמשך תועלת אחר, שהחי יתן אל לבו מה אנוש ולמה הוא מעתד בתוכחות על עון, עניות וחלאים רעים. ומצוה גוררת מצוה, כי בראותו צרת אחיו הישראלי ודחקו, יהמו מעיו לו רחם ירחמנו, ונתון יתן לו כמתנת ידו כברכת ה' אשר נתן לו, ונמצא שהוא רודף צדקה וחסד, וימצא חיים צדקה וכבוד:

ומה טוב ומה נעים שיתקנו בני החברה קדושה להוציא בגורל

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

שנים מהם בכל יום לבקר את החולה חק ולא יעבר, ואם יעבר
ענוש יענש בקנס, וכזה יהיו מזכים את הרבים, כי בלאו הכי
היצר הרע מסית הסת כפול ואינו מניח לאדם לקים מצוה רבה
כזו. וגם בני החברה קדושה פתוח יפתחו את ידיהם להשכיל אל
דל ולתן לו די מחסורו ולהשתדל על רפואתו ובריאותו, כי
המקום נפש אחת מישראל כאלו קים עולם מלא (סנהדרין לז,
א), והנה שכרם אתם בעולם הזה ובעולם הבא:
עוד מצות אחרים על החולה להזכירו על הודוים והתשובה
ותפלה בנעם שיח, וכן על המצוות הנוהגות תמיד, כגון תפלה
ציצית ותפלין וברכת המזון וכל ברכות הנהנין ונטילת ידים
וספירת העמר וכדומה, ולומר עמו סדר ודיו ולסדר לו תפלה
קצרה לפי מה שהוא אדם ולהזכירו שיסדר עניניו את מי חייב ומי
חייב לו, זהו חסד גדול עם החולה, ונפשו לו חיה, וגורם לו
רפואת הנפש ורפואת הגוף, אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם
יחזיק בה (ישעיהו נו ב). ומצוה זו מטלת על התלמידי חכמים, כי
שיח וכי שיג להם. וראוי לתלמידי חכמים הנמצאים בכל עיר
ועיר להחזיק במצוה זו בשתי ידים כי רבה היא כי יקנה נפשו.
ובאמת גומל נפשו איש חסד, והשעה צריכה לכך להשיב אנוש
עד דכא, ומתוך שהוא מכה אלקים ומענה יכנע לבבו והוא שב
בלב שלם ותשובתו עושה פרות, וגדול המעשה:
ואם חס ושלום יגיע עד שערי מות, מצות אחרים עליו לעמד
אצלו לעת מצא, זו מיתה, בקריאה נאמנה פסוקים ותחנונים,
ובפרט אמירת שם מ"ב בסדר אנא בכח חזור שהוא מסגל מאד
להקל מעליו חבלי מיתה למעבד לה ניח נפשא. וגם ממצות
אחרים עליו להשתדל שיהיה נקי ולעמד עליו בשעת יציאת
נשמה שלא יוציא שום אבר מאבריו החוצה. הן אלה קצות דרכי
מצות בקור חולים, ישמע חכם ויוסיף עשות חסד ובלבד שיכלכל
דבריו במשפט, ודעת לנבון נקל שלא להכביד על החולה:
ואזהרת החולה על עצמו, כי יתן לבו שאדם מועד לעולם ליום
המות, וכמו שאמרו (שבת קנג א) שוב יום אחד לפני מיתתך.

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

וכל שכן כשנפל למטה אמרו עליו (שם לב א) שדומה כמי שהעלוהו לגרדס לדון שצריך פרקליטין גדולים לנצל ואומרים לו הבא זכות והפטר. וחרדה ילבש. ותכף שעלה למטה אל יתיאש מן הפרענות, ואל ימתין עד שיכביד עליו החלי, כי אז אולי לא יוכל עשות שום דבר מדרכי התשובה, חס ושלום. ולכן תכף ומיד יתן לב לשוב ולסדר עניניו. והשעה צריכה להתגבר כארי לקים כל דבר מצוה הבאה לידו כדי להוסיף מצוה אחת יתרה, ולא יקל בעת משקל:

וידוע מעשה רב שארע באדם גדול אחד שהיה נוטה למות ופתע פתאום נתעורר ויתחזק וישב על המטה ושאל תפלין להניח, ומאז והלאה שב ורפא לו עד שחזר לבריאותו. וגלה סודו, שבהיותו מתעלף בחליו ראה שהיו שוקלים כנגדו זכיותיו וחטאיו, והיו הכפות שווים, ולכן קם ויתעורר והכריע כף זכות ויחי מחליו. אי לזאת עת לעשות מצוות בעת חליו בכל מאמצי כחו, וילך לפניו צדקו כי צדקה תציל ממות, וישפך שיחה ידרש סליחה מדי יום ביום, כי תפלת החולה על עצמו רצויה כמו שאמרו (ב"ר נג יד) על פסוק וישמע אלקים את קול הנער (בראשית כא יז):

ברם זכור לטוב עטרת ראשי אבא מארי זכרוננו לברכה לחיי העולם הבא, כי בכל יום מימי חליו (ההוא) אמר בקשת לך אלי תשוקתי, ושאר ודוים ותחנות של יום הכפורים ופלגי מים ירדו עיניו, אשרי עין ראתה אלה. ולכל מי שהיה נכנס אצלו היה אומר לו, ראו סופו של בשר ודם, עין ראתה ותאשרהו, אשריו ואשרי חלקו. וכבר אמרו רבותינו ז"ל (ברכות ח, א) על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא (תהלים לב ו) זו מיתה, כי אז הוא עת רצון העת הנאות להשתדל ברב עז ותעצומות לשוב בתשובה ולצוות את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה', שאז דבריו נשמעים, ויותר שומרים הבנים מצות אביהם מאשר ישמרו עשרת הדברות, וזכות בניו) תלוי בו, ועת לחננה על נפשו רוחו ונשמתו, שאם לא עכשיו אימתי:

ואל יחוש האדם לפחד אנשי ביתו כי יראו שמתעסק בעניני

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

מיתה ויחרדו, כי זה הבל ורעות רוח, שאין דברים אלה ממיתים
אלא מחיה מתים, וכל זאת וכזאת ראוי לעשותו בעודנו באבו, כי
לא ידע האדם את עתו כמאמר התנא (שבת קנג, א) שוב יום
אחד לפני מיתתך, כל שכן כאשר חלה את חליו שאז לית דין
צריך בושש (ברכות מ, א), ומי שהוא זריז נשכר שכר הרבה.
וכשיעמד מחליו לא ישכח כל ימי חייו אשר הגיע עד שערי מות,
ובחמלת ה' עליו החיהו, ולא ישוב עוד לכסלה, רק ילך בדרך
טובים וארחות צדיקים ישמר:

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions